

Statenfractie SP
I. Koopman
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

De precieze strekking voor Noord-Brabant van het recente partiële ontgassingsverbod vanuit binnenvaarttankers

Geachte mevrouw Koopman,

Bij brief van 29 mei 2023, ingekomen op 29 mei 2023, heeft u namens de SP fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

Datum

6 juni 2023

Ons kenmerk

/

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

S.C.P. (Stefan) Sels

Telefoon

(06) 52 79 40 49

Email

ssels@brabant.nl

Bijlage(n)

-

1. *Bestaat er een redelijke schatting hoeveel binnenvaarttankers er op de Brabantse kanalen varen?*

Antwoord:

Om een inschatting te kunnen geven van het aantal binnenvaarttankers op de Brabantse kanalen is navraag gedaan bij Rijkswaterstaat (zelf heeft de provincie geen cijfers hierover). Initiële gegevens die bij Rijkswaterstaat beschikbaar zijn betreffen cijfers over sluispassages van binnenvaarttankers bij Sluis I van het Wilhelminakanaal en Sluis Empel op de Zuid-Willemsvaart. In 2022 waren er dat voor het Wilhelminakanaal 69 stuks, voor de Zuid-Willemsvaart 62. Op dit moment is het niet bekend hoeveel binnenvaarttankers er op de andere Brabantse wateren gevaren hebben.

2. *Kunt u de SP uitleggen door welke formele wetgeving en door welke kwalitatief geformuleerde goede bedoelingen de omwonenden van onze Brabantse kanalen voor en ook na 01 juli 2024 beschermd worden tegen varende ontgassen?*

Datum

6 juni 2023

Ons kenmerk

/

Antwoord:

De volgende wetgeving is van toepassing op varend ontgassen.

ADN

Internationaal is het vervoer van gevaarlijke stoffen over de binnenwateren gereguleerd in het ADN-verdrag (Accord Européen relatif au Transport International des Marchandises Dangereuses par voie de Navigation). Het ADN is gericht op het minimaliseren van veiligheidsrisico's in de nabije omgeving van het schip dat de gevaarlijke stoffen vervoert. Voor varend ontgassen regelt het ADN hoe een ontgassing onder voorwaarden kan worden uitgevoerd. Het is dus geen ontgassingsverbod maar bevat alleen veiligheidsvoorwaarden. In het ADN staat vermeld dat er niet mag worden ontgast in dichtbevolkte gebieden en in de nabijheid van bruggen, sluizen en hun voorhavens. Op [de ADN-kaart varend ontgassen](#) zijn deze gebieden weergegeven.

EU-benzinedistributierichtlijn

Sinds 2006 is er een algemeen ontgassingsverbod voor benzine (UN1203) op grond van een EU-benzinedistributierichtlijn. Hier wordt op gehandhaafd door Rijkswaterstaat, Inspectie voor de Leefomgeving & Transport, havendiensten en politie.

CDNI (Scheepsafvalstoffenverdrag)

Het [Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart \(CDNI\)](#) (Convention relative à la collecte, au dépôt et à la réception des Déchets survenant en Navigation rhénane et Intérieure, ook wel genaamd Scheepsafvalstoffenverdrag) heeft tot doel het milieu, en met name het water, te beschermen. Het CDNI is op 1 november 2009 van kracht geworden in België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en Zwitserland. Het CDNI stelt een algemeen verbod in op het inbrengen en lozen van scheepsbedrijfsafval en delen van de lading. Aan de uitzonderingen op dit verbod zijn strikte voorwaarden verbonden.

Het CDNI heeft tot taak:

- de afvalpreventie te bevorderen,
- de afvalstoffen te laten innemen door speciaal ingerichte ontvangstinrichtingen langs de vaarwegen,
- een adequate financiering te waarborgen op basis van het beginsel dat de vervuiler betaalt,
- het toezicht te vereenvoudigen op de naleving van het verbod op het inbrengen en lozen van de desbetreffende afvalstoffen in het oppervlaktewater.

In 2017 is in CDNI-verband besloten om het CDNI-verdrag te wijzigen door het instellen van een verbod op het varend ontgassen van de meest vervoerde stoffen. Dit verbod regelt ook twee belangrijke randvoorwaarden:

- De rekening van de ontgassing komt bij de verlader te liggen en niet bij de schipper;

- En het verbod regelt de komst van ontgassingsinstallaties.

Dit internationaal verbod op varende ontgassen in het CDNI-verdrag is nog niet van kracht. Het verbod kent een invoering in drie fasen waarbij in elke fase het ontgassen van meer stoffen wordt verboden. De eerste fase van het verbod voor stoffen met 4 UN-nummers van het totaal van 40 stoffen/UN nummers die uitgestoten worden, treedt in werking zes maanden nadat het CDNI-verdrag is geratificeerd door alle deelnemende landen. De verdragsstaat Zwitserland moet het verbod nog ratificeren. De verwachting is dat het internationale verbod eind 2024 of later in zal gaan en dan maar voor een beperkt aantal stoffen. Voor de volgende fasen van het CDNI zijn nog geen bindende afspraken gemaakt. Het verbod geldt op vaarwegen in Duitsland, Nederland, België, Luxemburg, Zwitserland en delen van Frankrijk.

Datum

6 juni 2023

Ons kenmerk

/

Provinciaal ontgassingsverbod

Het ADN en de benzinedistributierichtlijn kennen geen verbod voor het varende ontgassen van benzeen en benzeenhoudende mengsels. Zolang het ontgassen van benzeenhoudende stoffen niet nationaal of lokaal is verboden, is dit toegestaan. Omdat het ongewenst is dat benzeen en benzeenhoudende mengsels vanuit een varend schip, zonder emissiebeperkende voorzieningen, geëmitteerd kunnen worden en vooruitlopend op een internationaal verbod, heeft de provincie Noord Brabant vanaf 2015 een verbod ingevoerd voor het ongecontroleerd ontgassen van benzeenhoudende stoffen (aardolieproducten die bestaan uit meer dan 10% benzeen). Er is gekozen voor een verbod voor een deel van de provincie omdat hier de problematiek speelt en hier een ontgassingsinstallatie aan de wal aanwezig en bereikbaar is. Onderstaand is te zien waar het verbod geldt.

3. *Kan Brabant toe met één vergund ontgassingsstation bij de ATM op de Moerdijk? Bestaat er overleg met naburige provincies over de aanleg van ontgassingsstations? Is er kijik op dat deze infrastructuur binnen een jaar gaat functioneren?*

Antwoord:

Het is moeilijk te zeggen of één ontgassingsstation voldoende is, omdat de herkomst en bestemming van de betreffende schepen niet in beeld is, noch of de betreffende laadruimte ontgast moet worden om een nieuwe lading met een

andere samenstelling op te nemen. De nieuwe wetgeving kan ook erin resulteren dat binnenvaartschippers meerdere ladingen achter elkaar vervoeren waarbij tussentijds ontgassen niet nodig is, omdat de chemische samenstelling gelijkwaardig is.

Er is in IPO-verband overleg over dit onderwerp, maar concrete afstemming over aanleg is er vooralsnog niet.

Er is geen zicht op het functioneren van een mogelijk nieuwe installatie binnen een jaar.

Datum

6 juni 2023

Ons kenmerk

/

4. *Hoe wordt deze nieuwe ontgassingsinfrastructuur betaald? Komt er van landelijk een budget voor?*

Antwoord:

De minister van I&W ziet de kosten voor de realisatie van ontgassingsinstallaties vooralsnog als een zaak voor de verladers van de goederen (dat zijn de bedrijven die de goederen laten vervoeren). Zoals het er nu uit ziet zal er geen landelijk budget voor komen.

5. *Wordt er op dit moment nagedacht over het opzetten van een handhavingsstructuur en zo ja, kan daarover al iets verteld worden?*

Antwoord:

Het toezicht van de ILT en RWS beperkt zich, voorafgaand aan de inwerkingtreding van een internationaal verbod op varende ontgassen, op het toezien op basis van het ADN. In de provincie Noord-Brabant vervult de Omgevingsdienst Midden- en West Brabant (OMWB) de handhavingstaken met betrekking tot het provinciaal ontgassingsverbod.

Bij het inwerkingtreden van het CDNI-verdrag wordt handhaving een Rijksaangelegenheid. ILT is op dit moment bezig met het opstellen van een basisplan toezicht varende ontgassen.

Met vriendelijke groet,

S. Sels

Programma Slimme & Groene Mobiliteit